En Janus Grup, zijn knecht, had een prijs uit de loterij getrokken, maar of hij daarvóór uit den boom gevallen was, kon hij niet bevestigen.

Om te beginnen, was dit niet bijzonder aanmoedigend. De landbouwer bekende echter, dat zijn memorie niet zoo goed meer was als ze behoorde te zijn. Nu hij er nog eens goed over nadacht geloofde hij toch dat de jongen precies een jaar na hem uit den boom was gevallen. En als er in de krant stond dat Janus hun beider voorbeeld gevolgd had, dan zou hij het niet tegenspreken.

Bartelsman huurde dus den boom voor drie maanden. Dit kostte hem honderd gulden, benevens een percentage van de entréegelden; dit laatste op voorwaarde dat Teun geen woord zou reppen over de datums en steeds bereid zou zijn aan de bezoekers de waarheid van de verhalen te bevestigen. Boer Teunis was echter niet gek! In het huurcontract werd de bepaling opgenomen, dat Bartelsman na afloop van den huurtijd den boom weer in denzelfden goeden staat zou moeten afleveren.

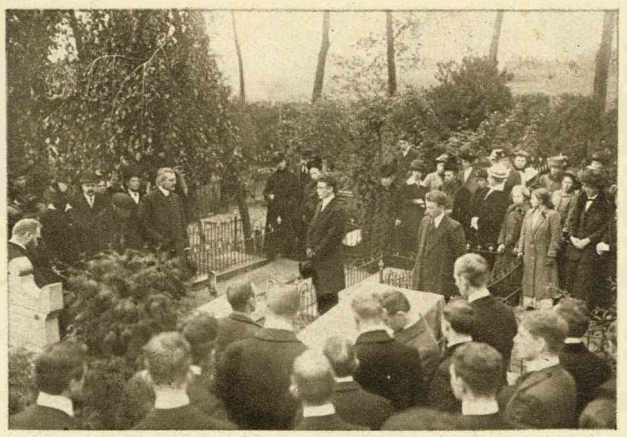
Het huurcontract werd geteekend en Bartelsman was zoo blij als een aap met een spiegel. Terwijl het hek rondom den boom gemaakt werd, ging het als een loopend vuurtje door den omtrek, dat de boom ongetwijfeld een magische kracht bezat. In alle provinciale bladen verschenen berichten van correspondenten uit Delden, de wonderlijkste verhalen vermeldende van den wonderboom, die in werkelijkheid een geluksboom bleek te zijn.

Een man viel en vond op weg naar huis een bankbiljet van honderd gulden. Een bijzonderheid, die niet vermeld werd, was dat Bartelsman aan den gelukkigen vinder nauwkeurig de plaats voorspeld had, waar hij de honderd gulden vinden zou. Een ander persoon viel en ontving eenige dagen later een postwissel groot vijf en twintig gulden van een oud-tante uit Utrecht, van wie hij nooit gehoord had. De eerste vrouw, die het waagde uit den boom te vallen, vond toen ze thuis kwam een nieuwe naaimachine, waarnaar zij zoozeer verlangd had.

Dit waren drie gevallen! Ja, Janus Bartelsman pakte de zaak goed aan, al kostte het hem een aardige som!

Toen deze nieuwe gebeurtenissen alom bekend waren, werd het een stormloop naar den wonderboom; van heinde en ver kwamen de omwonenden om in den boom te klimmen en er uit te vallen. Nu verscheen er in de dagbladen het bericht, dat boer Teunis, ten einde zijn eigendom te beschermen verplicht was geworden een hek om den boom te plaatsen en eenige personen had aangesteld om den boom te bewaken. Een bericht, dat spoedig gevolgd werd door een ander, meldende dat Barnhoorn besloten had belanghebbenden gelegenheid te geven hun geluk te beproeven, tegen betaling van 'n klein entree, als tegemoetkoming in de kosten van het hek en van de bewaking. Nu oordeelde Bartelsman de tijd gekomen om 'n reuzenreclame in de pers te beginnen. Hij noodigde alle groote bladen en tijdschriften uit verslaggevers en fotografen te zenden, om de wonderen die dagelijks voorvielen in beeld te brengen en diegenen te interviewen, aan wie de val geluk had aangebracht en wier portret met de geldsommen die hun ten deel gevallen waren in de bladen werd bekend gemaakt. De dienaren van de koningin der aarde werden door Bartelsman rijk onthaald. Hij overtuigde hen tevens dat wat met dien boom plaats greep, iets bovennatuurlijks was, dat niemand verklaren kon. Zwendel? Geen sprake van! Hier stond de boom en daar waren de getuigen om het te getuigen!

Eindelijk werd de boom officieel voor het publiek opengesteld. De plechtige opening had plaats op een Zondag. Delden was in feestgewaad gehuld. Duizenden menschen kwamen te voet of per rijtuig om hun geluk te beproeven.

TER NAGEDACHTENIS v. Prof. M. NOORDTZIJ.
Door het Studentencorps Fides Quaerit Intellectum te Kampen, werd Dinsdag 19 October namens oud-leerlingen en leden, op het graf van wijlen Prof. M. Noordtzij een gedenksteen overgedragen aan de familie van hun oud-leermeester en -eerelid. (V.F.B.)

De winkelstand in Delden maakte zaken zooals hij nog nimmer gedaan had.

Honderden bezoekers beklommen vol hoop den boom, vielen naar beneden en verlieten des avonds teleurgesteld het dorp. Degenen die nog geen gelegenheid gevonden hadden hun geluk te wagen, logeerden bij de inwoners, die er wel bij voeren of kampeerden in het open veld.

Bartelsman was in zijn nopjes. De redactie-bureaux werden overstelpt met berichten van personen, die een gelukkige tuimeling gemaakt hadden en met klachten van anderen die in hun verwachtingen waren teleurgesteld. De eerste berichten werden wijd en zijd bekend gemaakt, aan de klagers werd daarentegen in een korte correspondentie den raad gegeven — zich nogmaals uit den boom te laten vallen.

De entrée's stroomden binnen. In enkele dagen tijds had Bartelsman vijfhonderd gulden ontvangen; hij had daarentegen zijn geheele erfenis in de onderneming gestoken en besteed aan de gratificaties aan de pers, de huur van den boom, het plaatsen van het hek, salarissen der suppoosten en aan „voêr gooien." Met dit laatste bedoelde hij de bedragen in geld en geschenken, die aan verschillende gelukkige tuimelaars waren ten deel gevallen. Van de ontvangen entrée's moest Bartelsman bovendien aan boer Teun een vijfde afstaan en aan mij de helft, zoodat hij in 't geheel tweehonderd gulden overhield. Eerst nu bemerkte hij tot zijn schrik dat om zijn kapitaal terug te winnen er ongeveer vijftig duizend menschen in den boom moesten klimmen. Het zou onmogelijk zijn dat in drie maanden tijds klaar te spelen, vooropgesteld natuurlijk dat er vijftig duizend gekken te vinden waren.

Dat was een groote teleurstelling voor hem! Ja hij kon natuurlijk het entrée verhoogen of den boom na drie maanden weer inhuren, maar wat gebeurt? Op den dertienden dag (dertien is altijd een ongeluksgetal!) valt er een kinkel, als bij toeval, uit den boom en breekt zijn nek.

Dat was een strop voor Bartelsman. Het hielp niet of hij meer matrassen rondom den boom legde en den entreeprijs tot een dubbeltje verlaagde. De menschen liepen niet langer storm naar den boom. Daar kwam nog bij (een ongeluk komt nooit alleen!) dat de familieleden van den verongelukte een eisch om schadevergoeding wilden indienen, als hij hun geen tweehonderd gulden uitkeerde. Bartelsman betaalde dus, en maakte te gelijkertijd per advertentie bekend dat hij die som had uitgekeerd en genegen was dit te herhalen telkenmale als er zich een dergelijk ongeval voordeed.

Dat was misdadig, want nu kwamen allerwege oude lieden aanstrompelen, oud-ooms, oud-tantes, grootvaders en grootmoeders, die door hun jongere familieleden naar den boom werden geleid en de ladder opgeholpen, in de hoopvolle verwachting dat ze een gelukkigen of ongelukkigen val zouden doen. Het liep dien verwaten bloedverwanten niet mee, want al die oudjes kwamen behouden en wel beneden.

Bartelsman ontving echter weer aardig geld en begon opnieuw hoop te koesteren. In vier dagen tijd had hij driehonderd gulden ontvangen, toen viel er een kleine jongen en brak zijn arm, waardoor hij het grootste deel van zijn winst weer zag verloren gaan.

Doch in den daaropvolgenden nacht trof hem een onherstelbare ramp.

Er brak een hevig onweer uit en bij het aanbreken van den dag vond men den geluksboom in tweeën gespleten op den grond, getroffen door den bliksem.

En om het ongeluk volkomen te maken dreef Teun Barnhoorn, die schurk, de brutaliteit zoover van Janus schadevergoeding te eischen, omdat hij niet, overeenkomstig het huurcontract, den boom in denzelfden staat had overgedragen, als hij hem ontvangen had.

Janus Bartelsman keerde naar huis terug, een wijzer man, dan toen hij vertrokken was. Hij was woedend en beweerde, dat het allemaal mijn schuld was, want als ik dat krantenbericht niet voorgelezen had, zou hij zijn vijfduizend gulden hebben opgegeten, in plaats van ze te verliezen.

Ja, en als je je nu herinnert, hoe verlangend Janus was om gauw van zijn geld af te komen, wat zijn sommige menschen dan schandelijk ondankbaar.

DE JAAP EDEN-HULDIGING. (V.F.B.)
Dinsdag 19 October had in een der bovenzalen van het American-hotel te Amsterdam de officieele huldiging plaats van den wereldberoemden Nederlandschen hardrijder Jaap Eden, ter gelegenheid van het feit, dat hij vóór 25 jaar zijn eersten prijs won. In het midden der foto zien wij den jubilaris met zijn vrouw. Geheel links de heer Leo Lauer, hoofdredacteur van de Revue der Sporten, aan wien het hoofdzakelijk te danken is, dat het feest zoo schitterend slaagde.

De Schimmenspelen van Ko Doncker - Panorama-Tournée

Moeten wij onze tournée nog verder aanbevelen? Het lijkt ons overbodig: niets spreekt zoo duidelijk als het succes. Wanneer wij met Ko Doncker's Schimmenspelen in uw woonplaats komen, ga u dan zelf van dat succes overtuigen. Ge zult dan een bon in uw nummer van *Panorama* vinden, die u voor slechts 50 cents toegang verschaft.

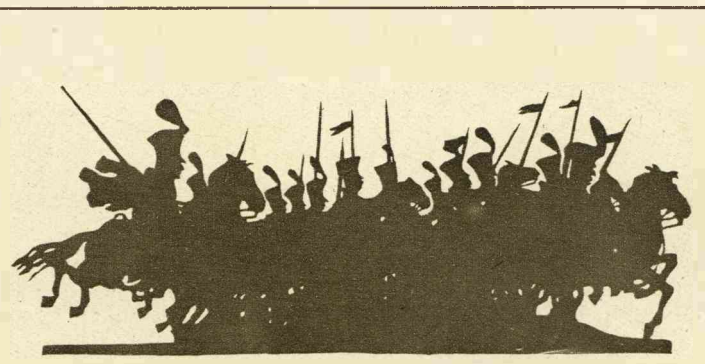
De pers is vol lof:

Oprechte Haarlemmer Courant (FRANS NETSCHER):

. . . Onze Hollandsche chat-noir-createur, de heer Ko Doncker, heeft gisteren met zijn nieuw Schimmenspel een volslagen succes gehad. Van de schimmenbeelden, die al deze tafereelen moeten vertolken tegen 't witte doek, waren er vele die ons zeer getroffen hebben door hun geestige contours, hun gevoelige expressie, hun artistieke opvatting en door de massa-uitdrukking die in sommige zat. Zoo was er een inval van de Hunnen, van een wilde horde van woeste, ruige ruiters, zoo mooi van geweld, zoo met prachtige silhouetten uit de optrekkende, zwarte massa, dat het wel een drama leek. . . .

Amsterdammer Weekblad (de Groene):

Ko Doncker is bezig met een ondernemen van Schoone Kunst. De Wetenschap herkendet gij reeds in zijn arbeid als wereldhistoricus. Maar de Schoone Kunst: die is er inderdaad. Het leeft daar achter dat zonnig-doorzichtige venster, het zijn geen doode poppen en hun naief, enkel vóóruit bewegen, met „stijve" ledematen zou men zeggen, is een *levend* bewegen van levende gestalten. Dat komt omdat de hand van een echt kunstenaar ze heeft doen worden. Want nimmer blijft dat verborgen! Kunst is schepping, zelfs in karton.

Napoleontische Charge.

Nieuwe Haarlemsche Courant (ANDRIESSEN):

Ko Doncker is een origineel man: in zijn eigenaardig-decoratieve teekeningen toont hij al zijn karakter, maar wat hem geheel en al typeert, dat zijn z'n schimmenspelen: verschijnselen van het leven in woord en beeld, — het eene illustreert het andere. Het zijn uitingen van zijn ironisch-artistieke natuur, zoowel zijn lakonieke, humoristische „verzen" als zijn prachtige, knap geteekende „schimmen"! Daarom zijn z'n schimmenspelen uit artistiek oogpunt allereerst zeer belangwekkend.... Ze zijn niet na te vertellen, de origineele verzen van Ko Doncker, door den dichter op zoo droog-komische, en daardoor zoo lachwekkende wijze voorgedragen. . . .